

Akwụkwọ Daniel — Otu Nari na Iri Isii na Atọ

Ikpughe Amụma: Ichoghari Isi nke Iri na Otu nke Daniel

Jeff Pippenger

2024-03-28

Ugbu a, anyị ga-amalite iga n'ihu n'isi nke iri na otu nke Daniel.

Mụ onwe m kwa, n'afọ mbụ nke Darius onye Midia, ee, m guzoro iji kwado ya na ime ka ọ sie ike. Ma ugbu a ka m ga-egosi gi eziokwu ahụ. Lezienụ anya, ndị eze atọ ọzọ ka ga-ebili na Peshia; onye nke anọ ga-adikwa ọgaranya nke ukwu kariya ha niile: sitekwa n'ike ya site n'ọgaranya ya, ọ ga-akpalite mmadụ niile imegide alaeze Gresia. Eze di ike ga-ebilikwa, onye ga-achị n'okpuru ọchichị sara mbara, meekwa di ka ọchichọ ya si di. Ma mgbe ọ ga-ebili, a ga-agbaji alaeze ya, a ga-ekewakwa ya n'akụkụ ifufe anọ nke eluigwe; ọ bughikwa nye umu ya, ma ọ bu dika ọchichị ya nke ọ chirị siri di: n'ihia na a ga-adopu alaeze ya, ọbuna nye ndi ọzọ e wezuga ndi ahụ. Daniel 11:1–4.

Gebriel malitere site n'igwa Daniel na ya onwe ya sokwa ruo ọrụ n'aka Darius n'afọ mbụ ya, nke bu afọ nwa nwanne Darius, onye isi agha ya, wegbara Babilon ma gbuo Belshaza. Daniel na-anata ọhụ a n'afọ nke atọ nke Sairōs, di ka amaokwu mbụ nke isi nke iri si kwuo, ya mere Gabriel na-akara ma Darius ma Sairōs dika ihe nnochianya na-anochi anya “oge ogwugwu.” E wegbara Belshaza na Babilon site n'Alaeze Midia na Peshia n'afọ 538 BC.

“Sairōs gbara Babilon gburugburu n'agha, nke o jiri aghugho were n'afọ 538 T.K., ma site n'onwu Belshaza, onye ndi Peshia gburu, alaeze Babilon kwusiri idi adi.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

N'afọ 538 T.K., Daniel dere isi nke itoolu.

“E nyere ọhụ e dere n'isiakwukwo bu nke a ọzọ [isiakwukwo nke asato] n'afọ nke atọ nke Belshaza, 538 T.K. N'otu afọ ahụ, nke bukwa nke mbụ nke Daraiōs, ihe omume ndi a kwara n'isiakwukwo a [isiakwukwo nke itoolu] mere.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

N'afọ mbụ nke Daraiōs, nke bu afọ nke atọ na nke ikpeazu nke Belshaza, n'afọ 538 T.K., Onyenwe anyi tara ala ndi Kaldia ahuhu, ma mee ka ọ buru ebe togboro n'efu.

Ala a ga-eme ala a dum ebe togboro n'efu na ihe ijuanya; mba ndi a ga-ejekwa ozi nye eze Babilon afọ iri asaa. O ga-erukwa, mgbe afọ iri asaa ahụ mezuru, na M ga-ata eze Babilon ahuhu, na mba ahụ, ka Onyenwe anyi na-ekwu, n'ihia ajo omume ha, na ala ndi Kaldia; M ga-emekwa ka ọ buru ebe togboro n'efu ruo mgbe ebighi ebi. Jeremiah 25:11, 12.

N'amaokwu nke iri, Onyenwe anyi jiri okwu ahụ bu “mgbe e mesiri,” ka O na-ebubata n'ihe ntaramahuhu nke Babilon. “Mgbe e mesiri” ka e mere Babilon ka ọ buru ebe togboro n'efu, Onyenwe anyi ga-arụ ọrụ oma Ya nye ndi nke Chineke.

N'ihia na otu a ka Onye-nwe-anyi kwuru, na mgbe afọ iri asaa mezuru na Babilon, aga m eleta unu, mezuokwa okwu oma m n'ebe unu no, site n'ime ka unu laghachi n'ebe a. Jeremiah

25:10.

Ndota n'agha nke afọ iri asaa malitere n'afọ 606 T.K.

“Site n'imalite afọ iri asaa ahụ na BC 606, Daniel ghotara na ha na-eru ugbo a n'ogwugwu ha.”
Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Ndota n'agha nke iri asaa ahụ malitere n'afọ 606 T.K., ma kwusị n'afọ 536 T.K., nke bu afọ abuo mgbe Belshaza nwusiri na mbibi Babilon n'afọ 538 T.K. O bu n'afọ nke ato nke Sairos. Gebriel debere amuma nke Osimiri Hidekel n'afọ nke ato nke Sairos, ma bido akuko nke isi nke iri na otu site n'itu aka n'afọ mbu nke Daraios, ma n'ime ime nke a, o na-akowaputa afọ abuo puru iche. Afọ 538 T.K. na 536 T.K. bu ha abuo oge e kpebiri; afọ 538 T.K. bu oge e kpebiri ka amuma nke afọ iri asaa ruo ogwugwu, ma afọ 536 T.K. bu oge amuma e kpebiri mgbe “mgbe” 538 T.K. gasiri, Onyenwe anyi ga-arụ ezi oru Ya nye ndi Ya.

Afọ 538 T.K. na afọ 536 T.K. bu oge abuo a kara aka, a na-anochikwa ha anya site n'aka mmadu abuo di n'akuko ihe mere eme; otu bu eze mbu nke Midia, nke ozokwa bu eze mbu nke Peshia. Njedebe nke afọ iri asaa nke Izrel nkiti no n'agha mgbaru n'ime Babilon nkiti nochiri anya afọ puku otu nari abuo na iri isii nke Izrel ime mmuo no n'agha mgbaru n'ime Babilon ime mmuo, site n'afọ 538 A.K. ruo 1798. Afọ 1798 bu “oge a kara aka”, ma mgbe ahụ ka oge ahụ e ji amuma kpoo “oge ogwugwu” malitere. Afọ 538 T.K. na afọ 536 T.K., bu ndi a na-anochi anya di ka “oge a kara aka”, na-akowakwa mmalite nke oge e ji anochi anya ya dika “oge ogwugwu”.

“Uka Chineke di n'owa no n'eziokwu n'agha mkpuru n'oge ogologo a nke mkpagbu na-enweghi izuike, dika umu Izrel no n'agha mkpuru n'aka Babilon n'oge mbula ahụ.”
Prophets and Kings, 714.

Amuma nile na-ekwu kpomkwem karja banyere ubochi ikpeazu karja ubochi ndi e buru uzọ mezuo ha; ya mere 538 T.K. na eze Dairos, tinyere 536 T.K. na eze Sairos, na-anochi anya “oge ogwugwu” n'afọ 1989, ma eze abuo ahụ na-anochite anya Onye isi ala Reagan na Onye isi ala Bush nke mbu. Afọ 538 T.K. na 536 T.K. na-anochi anya otu waymark nke a na-emezu ebe a ghotara ubochi abuo ahụ di ka ndi na-anochi anya otu waymark ahụ. Waymark nke “oge ogwugwu” nwere akara abuo, ma mgbe ufodu, dika n'ihe banyere Reagan na Bush nke mbu, a na-emezu akara abuo ahụ n'otu afọ ahụ. Ma nke ahụ bu ihe ewepuru n'iwu ahụ, n'ihina waymark nke “oge ogwugwu” n'oge Mosis bu omumu nke Eron na Mosis, nke afọ ato kewapuru. N'akuko ihe mere eme nke Kraist, o bu omumu Jon Baptist na Kraist ka onwa isii kewapuru.

N'ime akuko ihe mere eme nke onye ahụ na-emegeide Kraist, “oge ogwugwu” ya bu afọ 1798 na 1799. Mgbanwe ochichi French bu isiokwu amuma, o malitere na 1789, ma diruo afọ iri, kwusiri na 1799, n'oge a hoputara ya, dika 1798 kwa bu oge a hoputara. N'otu ha, ha na-akowaputa mmeru ahụ na-egbu egbu e nyere anu ohia ahụ, nakwa nwanji ahụ nke nokwasiri n'elu ma chikwaa anu ohia ahụ. Darius bu eze ahụ meriri onye iro ya site n'iziga ndi agha ya ka ha si na “mgbidi” bata, o na-anochi anya Reagan, onye meriri onye iro ya site n'ikwatu mgbidi nke “akwa mgbochi igwe.” Sairos na-anochi anya Bush nke mbu, n'ihina a maara Sairos dika Sairos Onye Ukwu, ma George Bush nke mbu bu Bush nke ka ukwu, Bush nke ikpeazu bukwa Bush nke ka nta.

N’ihi na ndị eze abụọ a na ụbọchị abụọ ha na-anọchi anya ha bu n’ezie otu akara ngosi. Otu n’ime ha na-egosi afọ iri asaa ahụ Babilon ga-achị. Oge ahụ nke afọ iri asaa rutere n’oge e kpebiri ya na 538 BC, a na-anọchikwa ya anya site n’aka Darius. Mmezu nke ndota n’agha nke afọ iri asaa rutere n’oge e kpebiri ya na 536 BC, a na-anọchikwa ya anya site n’aka Sairoş. Ha abụọ onụ na-anọchi anya “oge ogwugwu,” mgbe a ga-emege ihè amuma e mechiri emechi. N’afọ 1798, mmụọ-ozì mbụ nke Mkpughe isi iri na anọ rutere n’“oge ogwugwu,” Sister White na-ekwukwa na mmụọ-ozì ahụ “abughị onye ọzọ dị nta karịa Jizos Kraist.”

N’afọ nke atọ nke Sairoş, Maikel, onye-isi nke ndị Chineke, na nnukwu mmụọ-ozì n’etiti ndị mmụọ-ozì, rịdatara ilukọ ọrụ na Sairoş ma kwado ihè ahụ nke ga-eduga Sairoş ikwuputa nke mbụ n’ime iwu atọ ahụ nke ga-ekwe ka ndị Chineke lughachikwute Jerusalem, ma wughachi obodo ahụ, ebe nsọ ahụ, na okporo ụzọ ya na mgbidi ya. Ọrụ ahụ bu ihe nnọchianya nke ọrụ nke mmụọ-ozì mbụ na nke abụọ, nke malitere n’oge “ogwugwu” n’afọ 1798.

Irida Maikel n’oge ogwugwu ahụ n’ubochi Daraioş na Sairoş nochiri anya obibia nke mmụọ ozi mbụ ahụ n’afọ 1798, ma onụ ha abụọ na-akara obibia nke otu mmụọ ozi ahụ, n’“oge ogwugwu,” n’afọ 1989. Afọ 1989 malitere oge nke “oge ogwugwu,” ma o bukwa oge a kara aka. Oge a kara aka na-egosi njedebe nke otu oge amuma. Nnupuisi nke afọ 1863, n’“Kedesh” mbụ maka Izrel ime mmụọ nke oge a, bu mmalite nke oge afọ narị na iri abụọ na isii nke kwusiri na “oge a kara aka” n’afọ 1989. Narị na iri abụọ na isii bu otu ụzọ n’uzọ iri, ma o bu otu n’ime iri, nke puku abụọ na narị abụọ na iri isii, ma na njedebe nke afọ puku abụọ na narị abụọ na iri isii ahụ n’afọ 1798, ngaghari nke mmụọ ozi mbụ ahụ batara n’akukọ ihe mere eme. Na njedebe nke afọ narị na iri abụọ na isii, n’afọ 1989, ngaghari nke mmụọ ozi nke atọ batara n’akukọ ihe mere eme.

N’amaokwu nke mbụ nke Daniel isi nke iri na otu, Gebriel ji nlezianya na nkenke kowaa na akukọ ihe mere eme a na-anọchi anya ya na-amalite site n’aka Sairoş, n’oge ogwugwu na 1989. Sairoş Ukwu ebe ahụ na-anọchi anya Bush nke ka ukwu, onye eze atọ ga-eso, emesia eze nke anọ nke ga-adị nnọọ ọgaranya karịa ha niile. Ya mere, eze nke anọ ahụ ọgaranya, nke na-akpalite Gris dum, bu onye isi ala nke isii kemgbe 1989.

N’ime ihe omume nke isi nke iri, a na-egosi Daniel dika onye nọ n’iru uju, ma n’ahumahu ya nke iru uju a, a na-agbanwe ya ka o buru n’oyiyi Kraist, dika o na-ahụ ọhụ ahụ. Oge ubochi iri abụọ na otu ahụ nke iru uju na-anọchite anya oge onwu nke na-agwu n’mbilite n’onwu. N’isi nke iri, Michael esila n’elugwe bja ala, ma na Jude asaa, mgbe O na-aridata, O na-eme ka Mozis bilie n’onwu. N’ime Mkpughe isi nke iri na otu, e gburu Mozis (na Ilaija), ha wee nwuo n’okporo ama ahụ ubochi ihe nnọchianya atọ na okara. Mgbe ahụ, Mozis, (ya na Ilaija) ka “oke olu” mere ka ha bilie n’onwu.

Ma mgbe ubochi atọ na okara gachara, Mmụọ nke ndu sitere n’aka Chineke batara n’ime ha, ha wee guzo n’elu ukwu ha; oke egwu wee dakwasị ndi huru ha. Ha wee nu nnukwu olu si n’elugwe na-asị ha, Rigonu n’ebe a. Ha wee rigoo n’elugwe n’ime igwe ojii; ndi iro ha wee hu ha anya. Mkpughe 11:11, 12.

“Olu ukwu” nke na-eme ka e si n’onwu bilie bu olu nke onyeisi mmụọ ozi, onyeisi mmụọ ozi ahukwa bu Maikel.

N’ihi na Onyenwe anyị n’onwe ya ga-esi n’eluigwe rịdata site n’iti mkpu, site n’olu nke nnukwu mmụọ ozi ahụ, na site n’opi Chineke: ndị nwurụ anwụ n’ime Kraịst ga-ebilite mbụ. 1 Ndị Tesalonaiika 4:16.

Akụkọ ihe mere eme ebe e gburu Mosis na Ilaija ma kpọlitekwa ha n’onwụ bụ akụkọ ihe mere eme nke ikachi akara nke otu narị na iri anọ na puku anọ. Akụkọ ihe mere eme ahụ malitere na Septemba 11, 2001 site na “olu mbụ” nke mmụọ-ozi nke Mkpughe iri na asatọ, nke Nwanyị White kowara dika nke b́jara mgbe a tudara nnukwu ụlọ ndi di na Obodo New York n’ala. “Olu nke abụọ” nke Mkpughe isi nke iri na asatọ, a na-akpọsa ya n’iwu ụbọchị Sọnde nke na-abia ngwa ngwa, mgbe a na-akpọputa igwè aturụ ozo nke Chineke ka ha si na Babilon putu. O bu n’ime akukọ ihe mere eme ahụ, akukọ ihe mere eme nke ikachi akara, ka a na-anochi anya Daniel dika onye e mere ka o gbanwee buru n’onyinyo Kraist site n’ile ohuu “marah” ahụ, nke bu mkpuruokwu nke nwanji nke ohuu “mareh.” O bu ohuu “causative,” ya bu, ohuu nke “na-eme ka” oiyi ahụ a huru ka e meputaghachi ya n’ime ndi na-ele ya anya.

Akukọ ahụ nke ibukara, na nke mgbanwe Daniel n’isi nke iri, gunyere mbilite nke Michael mgbe O na-akpolite ma na-agbanwe ndi ahụ Mosis, Elaija na Daniel nochiri anya ha. O na-emezu mbilite n’onwụ ahụ site n’“oke olu” nke onyeisi ndi mmuọ ozi ahụ, si otu a na-enye “olu” nke ato, n’etiti olu mbu na nke ikpeazu, ndi ha abuo bukwu otu, n’ihi na ha abuo bu olu nke Mkpughe isi nke iri na asatọ. Olu nke etiti ahụ bu ebe e ji nnupuisi nochite anya ya, n’ihi na mgbe Michael kpolitere Mosis n’onwụ, O rutaghị uka megide Setan, o bu ezie na Setan, onye bu odeakukọ nke nnupuisi, no ebe ahụ ime mkpesa.

Ma Maikel, bu onyeisi ndi mmuọ-ozi, mgbe ya na ekwensu na-asọ mpi, na-arurita uka banyere ahụ Mosis, o tughị anya iweta megide ya ebubo nkwulu, kama o kwuru, Ka Onyenweanyi baara gi mba. Jud 7.

Mmalite nke oge ikara nke malitere na Septemba 11, 2001, ma na-agwu n’iwu Sode nke na-abia n’oge na-adighi anya, ka e ji mbinye aka nke “Eziokwu” kaa ya akara; n’ihi na n’etiti oge ahụ, n’onwa Julai nke afọ 2023, nnukwu olu nke onyeisi ndi mmuọ-ozi malitere oru nke ikpolite ndi nwuru anwu n’ime Kraist, bu ndi hooro inu olu etiti Ya. Riba ama na afọ 2023 b́jara afọ iri abuo na abuo mgbe 2001 gasiri, ma iri abuo na abuo bu otu uzọ n’ime iri nke narị abuo na iri abuo, nke bu akara nke njiko di n’etiti Idi-nso na mmadu, ma burukwa akara nke mweghachi.

N’onwa Julai 2023, mmuọ-ozi di ike ahụ, onye na-abughị onye ozo ma e wezuga Jizos Kraist, onye bu Eziokwu ahụ, onye bukwu Maikeli, na onye bu Alfa na Omega, na-aridata n’aka Ya nwere ozi. Obere akwukwo ahụ di n’aka Ya bu akuku nke Daniel nke e mechiri emechi ruo n’ubochi ikpeazu.

“N’Akwukwo Mkpughe ka akwukwo nile nke Bible na-ezuko ma na-ejedebe. N’ebe a ka mmeju nke akwukwo Daniel di. Otu bu amuma; nke ozo bu mkpughe. Akwukwo ahụ e mechiri emechi abughị Mkpughe, kama o bu akuku ahụ nke amuma Daniel nke metutara ubochi ikpeazu. Muo-ozi ahụ nyere iwu si, ‘Ma gi onwe gi, O Daniel, mechie okwu ndi a, ma kaa akwukwo ahụ akara, ruo oge ogwugwu.’ Daniel 12:4.” Acts of the Apostles, 585.

Akuku amuma Daniel nke metutara ubochi ikpeazu di na isi nke iri na otu. O bu amaokwu isii ikpeazu nke isi nke iri na otu, ma nke ka nkenke, o bu akukọ ihe mere eme ndi di n’ime isi ahụ ka e

kwughachiri n'amaokwu isii ikpeazu ahụ.

“Anyi enweghi oge anyi ga-efunahu. Oge nsogbu di n'ihu anyi. A kpalitela uwa site na mmuo agha. N'oge na-adighi anya, ihe nkiri nke nsogbu e kwuru banyere ha n'amuma ga-emezu. Amuma di n'isi nke iri na otu nke Daniel eruola nso n'imezu ya kpamkpam. Otutu n'ime akuko ihe mere eme nke meworo na mmezu amuma a ga-emeghari ozo.” Manuscript Releases, nombra 13, 394.

Amaokwu nke iri na isii, nke Daniel isi nke iri na otu, na-egosi akuko ihe mere eme nke e mereghachiri n'amaokwu nke iri ano na otu, n'ihu na n'amaokwu ahụ eze nke ugwu guzoro n'Ala ahụ di ebube. Akuko ihe mere eme nke amaokwu nke iri na isii na-akowaputa mgbe ochiagha Rom, Pompey, mere ka Juda na Jerusalem daba n'agha mbibi.

Ma onye ahu nke nemegide ya geme dika uche nke onwe-ya si di, o dighi kwa onye o bula geguzo n'iru ya: o geguzo kwa n'ala ahu di ebube, nke agerikocha site n'aka-ya. Daniel 11:16.

Ebum n'obi iji amaokwu a buru ntoala maka ntule anyi banyere amaokwu ndi bu ya uzo; ya mere, aga m ebu uzo dozie nghota a. Ebumnuche anyi bu igosi na akuko ihe mere eme nke na-esote nkewa nke alaeze Alexander Onye Ukwu n'amaokwu nke ato na nke ano na-amalite n'afọ 1989, ma mesia kowaa Agha Ukraine nke ugbo a, mmeri Putin meriri megide ndi agha nke Odida Anyanwu, na mmeri-efunahu ya nke na-esote, nke na-eduba n'amaokwu nke iri na isii.

“O bu ezie na Ijipt enweghi ike iguzo n'ihu Antiochus, eze nke ugwu, Antiochus enweghikwa ike iguzo n'ihu ndi Rom, ndi bjara ugbo a ibuso ya agha. Alaeze o bula enwekwaghi ike iguzogide ike a na-ebili elu. E meriri Siria, e tinyekwara ya n'alaeze Rom, mgbe Pompey, BC 65, napuru Antiochus Asiaticus ihe onwunwe ya, ma wedata Siria ka o buru ogbe nke Rom.

“Ike ahụ kwa ga-eguzo n'Ala Nso, ma laa ya n'iyi. Rom jikotara onwe ya na ndi nke Chineke, ndi Juu, site n'ogbugba ndu, n'afọ BC 161, site n'ubochi ahụ ka o na-ejide onodu putara ihe n'ime kalenda amuma. O meghikwa, n'agbanyeghi nke ahụ, nweta ikike ochichi n'elu Judia site n'emeri ya n'ezie ruo n'afọ BC 63; ma mgbe ahụ n'uzo na-esonu.”

“Mgbe Pompey lotara site n'olu ya megide Mithridates, eze Pontos, mmadu abuo na-aso mpi, Hyrcanus na Aristobulus, no na-alu ogu maka okpueze Judia. Ebutere okwu ha n'ihu Pompey, onye choputara ngwa ngwa ajo omume di n'ihe Aristobulus na-ekwu na o bu nke ya n'aka, ma o chorọ ikwusi ikpe n'okwu ahụ ruo mgbe njem agha ya o no ogologo oge na-achọ ime banye n'Arabia ga-agwu, na-ekwe nkwa na mgbe ahụ o ga-aloghachi, ma dozie okwu ha dika o ga-adi ya n'anya na o bu ihe ziri ezi na nke kwesiri ekwesị. Aristobulus, ebe o ghotara n'ezie ihe Pompey no n'obi, mere ngwangwa laghachi Judia, kwadebe ndi o na-achị ngwa agha, ma kwadebe onwe ya maka nchebe siri ike, kpebisie ike, n'agbanyeghi ihe ize ndu niile, ijide okpueze ahụ, nke o huru tupu oge eruo na a ga-ekpe ya nye onye ozo. Pompey soro onye gbara osọ ahụ nso. Ka o na-abjarukwu Jerusalem nso, Aristobulus, malite ikwa uta n'uzo o si mee, bjara zute ya, ma gbalia idozi okwu ahụ site n'ikwe nkwa nrubeisi zuru ezu na nnukwu ego. Pompey, ebe o nabatara onyinye a, zitere Gabinius, n'isi otu igwe ndi agha, ka o nata ego ahụ. Ma mgbe onyeisi agha ahụ rutere Jerusalem, o huru na e mechiri onu uzo ama megide ya, e wee gwa ya site n'elu mgbidi ahụ na obodo ahụ agaghị eguzo n'akwukwo nkwekorita ahụ.”

“Pompey, ka a ghara ighogbu ya n’uzo a n’enweghi ntaramahuhu, tinyere Aristobulus, onye o debere n’aka ya, n’igwe mkporo, ma ozugbo ahụ wee soro ndi agha ya Nile jee ije megide Jerusalem. Ndi na-akwado Aristobulus chosiri ike igbachitere ebe ahụ; ndi nke Hyrcanus, imeghe onu uzo ama. Ebe ndi nke ikpeazu ahụ bu ndi ka otutu, ma merie, e nyere Pompey nnabata efu ibanye n’obodo ahụ. N’ihi ya, ndi na-eso Aristobulus laghachiri n’ugwu ulo nso ahụ, ebe ha kpebisiri ike kparamkam igbachitere ebe ahụ di ka Pompey kpebisiri ike imegide ma merie ya. N’ogwugwu onwa ato, e mere oghere n’ime mgbidi ahụ nke zuru ezu ka e si na ya wakpo ya, ma were mma agha merie ebe ahụ. N’ihe mgbuchapu di egwu sochirinụ, e gburu mmadu puku iri na abuo. O bu ihe na-emetu n’obi ihu, ka onye odeakuko ihe mere eme kwuru, ndi nchujà, bu ndi no n’oge ahụ n’oru ofufe di nso, ka ha ji aka di juu na ebumnobi siri ike na-aga n’ihu n’oru ha a na-eme kwa mgbe, dika ndi na-amaghi ogba aghara ahụ di njo, n’agbanyeghi na n’akuku ha niile a na-egbu ndi enyi ha, na n’agbanyeghikwa na otutu mgbe obara nke ha onwe ha na-agwakota na nke aja ha.”

“Mgbe o mechara agha ahụ, Pompey kwaturu mgbidi Jerusalem, bufere otutu obodo n’aka ochichi Judia nye nke Siria, ma tukwasị ndi Juu utu. N’uzo di otu a, o bu na nke mbu ka e debere Jerusalem site n’emeri ya n’aka ike ahụ nke ga-ejide “ala ahụ di ebube” n’akuku igwe ya ruo mgbe o kpochapuru ya kparamkam.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259, 260.

Anyi ga-aga n’ihu n’omumu a n’isiokwu anyi na-esonu.

“Eziokwu ahụ bu na e nweghi esemokwu ma o bu mkpalite n’etiti ndi nke Chineke ekwesighi ka a were ya dika ihe ama doro anya na ha na-ejidesi ozizi ziri ezi ike. E nwere ihe kpatara e ji atu egwu na ha nwere ike o gaghi abu ndi na-ekewa eziokwu na njehie nke oma. Mgbe a naghi ebute ajuju ohuru site n’inyocha Akwukwo Nso, mgbe enweghi odiche n’echiche na-aputa nke ga-eme ka mmadu nyochaa Bible n’onwe ya iji jide n’aka na ha nwere eziokwu ahụ, otutu ndi ugbo a, dika n’oge ochie, ga-arapara n’omenala ma fee ofufe ihe ha na-amaghi.”

“E gosiwo m na otutu ndi na-ekwuputa na ha nwere omuma banyere eziokwu nke ugbo a amaghi ihe ha kwere. Ha aghotaghi ihe ama nke okwukwe ha. Ha enweghi ezi nghota banyere oru nke oge a ugbo a. Mgbe oge ule ga-abia, e nwere ndi ikom na-ekwusa ugbo a nye ndi ozu ndi ga-achoputa, mgbe ha nyochachara onodu ndi ha ji, na e nwere otutu ihe ha na-apughi inye ihe mere ha ji kwado ya nke na-enye afu ojuju. Ruo mgbe a nwalere ha n’uzo di otu a, ha amaghi oke amaghi ama ha. Ma e newekwara otutu n’ime nzuko-ukwu bu ndi na-ewere ya di ka ihe kwuru onwe ya na ha ghotara ihe ha kwere; ma, ruo mgbe esemokwu bilitere, ha amaghi adighi ike nke ha. Mgbe e kewapuru ha n’ebe ndi nwere otu okwukwe di ka nke ha no ma manye ha ka ha guzoro n’otu n’otu na naani ha iji kwaaa okwukwe ha, o ga-eju ha anya ihu otu echiche ha si buru ihe gbagwojuru anya banyere ihe ha nabatara dika eziokwu. O doro anya na e nweela n’etiti anyi ihapu Chineke di ndu na itugharikwuru mmadu, na-etinye nke mmadu n’onodu amamihe nke Chineke.”

“Chineke ga-akpolite ndi Ya; o buru na uzo ndi ozu ada, ozizi ugha ga-abata n’etiti ha, nke ga-asacha ha, na-ekewa igbogbo oka n’ebe oka wit di. Onyenwe anyi na-akpoku ndi niile kwere okwu Ya ka ha teta n’ura. Ihe di oku onu ahia abjawo, nke kwesiri ekwesị maka oge a. O bu eziokwu nke Akwukwo Nso, na-egosi ihe ize ndu ndi di nnoo n’ihu anyi. Ihe a kwesiri iduba anyi n’imu Akwukwo Nso nke oma na n’inyocha n’uzo kacha nlezianya onodu ndi anyi

ji. Chineke choro ka a nyochaa n'uzo zuru ezu ma n'ikwusi ike, site n'ekpere na ibu onu, mmetuta niile na onodu niile nke eziokwu. Ndi kwere ekwe ekwesighi izu ike n'ihe a na-eche n'echiche na echiche ndi na-edoghi anya nke ihe bu eziokwu. Okwukwe ha aghaghi idabere n'uzo siri ike n'okwu Chineke, ka mgbe oge nnwale ga-abia, ma a koro ha n'ihu ndi kansul ka ha zaa maka okwukwe ha, ha wee nwee ike ikowa ihe kpatara olileanya ahụ di n'ime ha, n'obi di umeala n'obi na n'egwu."

"Kpalie akpali, kpalie akpali, kpalie akpali. Isiokwu ndi anyi na-ewetara uwa ga-aburiri n'ebe anyi no eziokwu di ndu. O di mkpa na, n'igbachitere ozizi ndi anyi na-ewere dika isi nkwenkwe nke okwukwe, anyi ekwesighi mgbe o bu ikwe ka onwe anyi jiri arumu ka ndi na-abughi ndi ziri ezi kpamkpam. Ndi a puru inye aka ime ka onye na-emegide ya ju ikwu okwu, ma ha anaghi enye eziokwu nsopuru. Anyi kwesiri iweta arumu ka ziri ezi, ndi ga-abughi naani ime ka ndi na-emegide anyi ghara iza okwu, kama ndi ga-anagide nyocha kachasi nso na nke na-enyocha ihe nke oma nke ukwu. N'etiti ndi zulitere onwe ha di ka ndi na-arụ uka, e nwere nnukwu ihe ize ndu na ha agaghi eji okwu Chineke mee ihe n'ez omume na n'enweghi ele mmadu anya n'ihu. N'ichoputa onye na-emegide anyi, mgbalị anyi kwesiri ibu nke sitere n'obi ike iweta isiokwu n'uzo ga-akpalite nkwenye n'uche ya, kama icho naani inye onye kwere ekwe obi ike."

"N'agbanyeghi oganihu o bu mmadu nwere n'ihe gbasara ogugu isi, ka o ghara iche obuna otu ntabi anya na o dighi mkpa ka a na-enyocha Akwukwo Nso nke oma ma na-adigide adigide iji nweta ihè ka ukwu. Di ka otu ndi mmadu, a koro anyi n'otu n'otu ka anyi buru umu akwukwo amuma. Anyi aghaghi iji idi uchu na nche anya na-ekiri ka anyi wee nwee ike imata ihè obula Chineke ga-egosi anyi. Anyi ga-anabata mgbukepu mbu nke eziokwu; ma site n'imu ihe n'ekpere, a puru iweta ihè ka doo anya kari, nke a puru iweta n'ihu ndi ozo."

"Mgbe ndi nke Chineke no n'udo ma nwee afọ ojuju n'ihè ha nwere ugbo a, anyi puru ijide n'aka na O gaghị akwado ha. O bu uche Ya ka ha na-aga n'ihu mgbe niile iji nata ihè ahụ a mubara na nke na-arwanye elu nke na-enwu n'ihì ha. Onodu uka ugbo a adighi amasi Chineke. Enweela ntukwasì obi n'onwe onye nke mere ka ha nwee mmetuta na ha achoghi eziokwu ozo na ihè ka ukwu. Anyi bi n'oge Satan na-arụ oru n'aka nri na n'aka ekpe, n'ihu anyi na n'azu anyi; ma, dika otu ndi mmadu, anyi no n'ura. Chineke choro ka a nu olu nke ga-akpolite ndi Ya ka ha mee ihe." Testimonies, voliumu 5, 707, 708.